

Vahid MƏHƏRRƏMOV

Uşaqılıq çağlarımızda əlli-altmış yaş bizə çox uzun, ulduzlar qədər uzaq məsafədə olan əlyetməz bir zirvə kimi görünürdü. Nə vaxtsa biz də bu yaşa gəlib çatacağımıza hələ çox illər qaldığını zənn edirdik.

Hələ ömür yolunun başlanğıcında olduğumuzu düşünürdük. Amma həyat yollarında addımlaya-addımlaya əllini keçib altmışa yaxınlaşanda gördük ki, yox, ömrün bu pilləsi elə də uzaq və əlçatmaz deyilmiş. Həyatımızın bir zamanı gəlir ki, dönüb geri baxmalı oluruq... Onda xatirələr və xatırlananlar köməyimizə çatır...

Şükürlər olsun ki, tez-tez xatırlanan, yada düşən dostlarımızın sayı daha çoxdur. Onlardan biri də şair, jurnalist, qələminin, tefəkkürünün bari-bəhrəsi olan əsərlərini seve-sevə oxuduğum Əbülfət Mədətoğludur. O Əbülfət Mədətoğlu ki, şeirləri, publisist məqalələri və kitabları ilə tez-tez oxucularının qapısını döyür. Təbiidir ki, sözə böyük dəyər verən oxucular da zaman-zaman Əbülfət müəllimin söz boxçasının sehrinə dalırlar.

Elə yaradıcı insanlar var ki, onlar daim üzdədir, adı tez-tez oxucuların dilində səslənir. Bu mənada Ə.Mədətoğlunun yaradıcılığı hər gün bir az boy verir, hər gün əhatə dairəsini bir az da genişləndirir. O da maraqlı publisist məqalələri, hər misrasında min bir mənə daşıyan şeirləri ilə tez-tez oxucularla görüşə gəlir. Yaradıcılığını ürək açıqlığı ilə, xəsislik etmədən onu süfrə kimi sevənlərin qarşısında açır. Çünki o sözə söykənən və onunla nəfəs alan yaradıcı bir insandır. Yazılarını oxuyanda hiss edirsən ki, doğrudan da o sanki hava ilə deyil, sözlə nəfəs alır. Buna görə də söz onu özünə doğma bilir, ondan uzaq qaçmır. Nəçillərdir ki, baş-başa verib, sözlə bir-birlərini anlaya-anlaya mehribancasına yaşayır, asta-asta ömür yollarına davam edirlər. İllər hiss olunmadan ötüb keçdikcə həm Əbülfətin ömrü uzanır, həm də

Öz dünyasının adamı

sözün. Qoy onların hər ikisinin yolu həmişə açıq olsun...

O, hər il yeni ili yeni yaşla, yeni ovqatla, yeni həvəslə qarşılayır. İlin ilk günündən ömrünü yeni yaşa kökləyir. Altmış ildir ki, həyatını bu nizamda saxlamağa çalışır. Zaman ötüb arxada qaldıqca Əbülfət müəllimin təkçə yaş deyil, söz boxçası da böyüyür. Yeni kitablar, yeni şeirlər, müxtəlif mövzulara köklənmiş publisistik yazılar üst-üstə qalaqlanır. Bütün bunlar Əbülfətin ədəbi aləmdə qalan izidi, dünyada qalan sözüdü, oxucuların gözlərinin öyrəndiyi imzasıdır.

Əbülfətin yaradıcılığı haqqında tanınmış ziyalılar, tənqidçilər, şair və yazıçılar kifayət qədər dəyərli sözlər deyib və yazıblar. Yaradıcılığını hərtərəfli təhlil ediblər, layiq olan qiymətini veriblər. Bu yazılar da elə Əbülfətin yaradıcılığı kimi səmimidir. Hiss olunur ki, yazılan sözlər, deyilən fikirlər onun yaradıcılığının boyuna tən biçilib. Az-çox sözə yaxın olan bir adam kimi mən də özümdə mənəvi güc tapıb Əbülfət müəllimin yaradıcılığı haqqında bir neçə kəlmə söz demək istəyirəm. Yaradıcılığına az-çox bələd olduğum üçün hiss etmişəm ki, onun özünün öz dünyası var, heç kəsə bənzəməyən bir söz dünyası var. Onun üçün bu dünya ən isti, ən ilıq, ən gözəl bir yerdir. O, özünü bu dünyada çox rahat, təhlükəsiz hiss edir.

Çünki nədənsə, kimdənsə kəsib inciyəndə ən sevimli yeri olan söz dünyasına, öz dünyasına sığınır. Buranı dünyanın ən təhlükəsiz yeri hesab edir. Bütün yaradıcılığı da burada çiçək açır. Elə buradan da, ürəyini tutan mövzuları, sözləri, fikirləri kağıza, kompyutera pıçıldaıyır. Pıçıltıları çoxaldıqca söz dünyası daha da zənginləşir. Sonra da biz o əsərləri seve-sevə oxuyuruq. Oxuduqca da hər misrada, hər sətirdə müəllifin pıçıltılarını eşidirik. Onun qəlbindən süzülüb gələnləri oxuduqca hiss edirəm ki, sanki Əbülfət oxucularla pıçıldaşıır, kağızla, qələmlə dərdlərini bölüşür. Anlar ötüb arxada qaldıqca bu pıçıltılar ruhumuzu oxşayan şeirlərə çevrilir. Beləcə, yaradıcılıq yolu özünün də xəbəri olmadan onu ağışuna alıb öz dünyasına, söz dünyasına aparıb çıxarır.

Əbülfət Mədətoğlu "Səməni nəğməsi", "Nilufər çiçəyi", "Dərdini danışan adam", "Nişanə", "Ehtiyacın elçi daşı", "Allah, mənə unutma", "Cəzayam sevdiyim qıza" və başqa kitabların müəllifidir. Bu günlərdə isə onun "Sözə ünvanlanmış 15 məktub" adlı kitabı işıq görüb. Bu kitabların bir neçəsini oxuya bilmmişəm. Sanki şeir oxumursan, isti havada sərin bulaq suyu içirsən. Sözlər çox sadə, fikirlər çox aydın və dərin, mövzu

çox cəlbedicidir. Bəlkə də, Əbülfətin poeziyasının oxucu qəlbinə asanlıqla yol tapmağının sirri elə bundadır.

Müşahidə etmişəm ki, onun yaradıcılığında iki xətt daha qabarıq hiss olunur. Bunlardan bir hamımızı ovsunlayan sevgi mövzusu, ikinci xətt isə torpaq, yurd həsrətidir. İyirmi səkkiz ildir ki, Əbülfət qoynunda dünyaya göz açdığı Tuğ kəndinin həsrətini çəkə-çəkə, içində qovrula-qovrula yaşayır. Özünü bu şeirlərində yaşamaq yox, mövcud olmaq kimi qiymətləndirir. Pıçıltılarından doğan şeirləri ilə düşməni tapdağında qalan doğma ocaqlarına laylay çalır. Ermənilərin yandıraraq dağıtdığı Tuğ kəndini xatirələrində, şeirlərində və pıçıltılarında yaşadır. Hiss olunur ki, elə onu yaşadan da bu xatirələrdir. Yazanın o şeiri, o məqaləsi yoxdur ki, orada yurd həsrətindən yazmasın, torpaq nisgilindən danışmasın. Onun

yurdla, doğma ocaqlarla bağlı olan xatirələri bitib-tükənmək bilmir. Yəqin ki, bu xatirələr yalnız Əbülfət Tuğa dönəndən sonra bitəcək. Ondan sonra isə yeni həyat, yeni xatirələr başlayacaq. Düşünürəm ki, bəlkə də Əbülfət müəllimin Tuğ kəndinin həsrətindən qovrula-qovrula yazdıqlarını tərcümə edib ATƏT-in nümayəndələrinə, BMT-nin baş katibinə versinlər. Qoy onlar da bu yazılanları çox diqqətlə oxusunlar, insanların həsrət odunda necə qovrulduqların hiss etsinlər. Bəlkə ondan sonra ürəkləri rəhmə gələr torpaqlarımızın erməni işğalından azad olunması işini daha da sürətləndirələr.

Mənə elə gəlir ki, şeirlərində olduğu kimi, Əbülfət müəllim məqalələrində də bütövdür, bölünməz və sərrasdır. İllərdir ki, onun "Ədalət" qəzetinin şənbe nömrələrində müxtəlif mövzulara həsr etdiyi publisistik məqalələrinə böyük diqqət ayırıram. Bu məqalələrin nə mövzusu, nə də forması bir-birinə bənzəyir. Hərəsinin öz mövzusu, öz çaları, öz mənə daşıyıcısı var. Bu məqalələr hərəsi oxucunu bir cür sehirleyir. Burada diqqəti çəkən məqamlardan biri də odur ki, Əbülfət publisistik məqalələrini şeirləri ilə bir-birinə mehribanlaşdırır, doğma-laşdırır. Nəticədə ortalığa gözəl bir əsər çıxır. Müəllif bunu çox gözəl bacarır. Mövzuya uyğun olaraq Əbülfət publisistik yazısının ortasında oxucusunu ovsunlamaq, əlindən tutub poeziya aləminə aparmaq üçün şeirə meydan verir. Sanki publisistik dillə dediklərinə şeirlə möhür vurur. Və yaxud əksinə, şeirlə dediklərini publisistik dillə möhürləyir. Bu publisistik məqalələr üstünlüyü odur ki, onlar oxucunu düşündürür, onu yormur, sanki əlindən tutub mövzunun içərilərinə doğru aparır. Şeirlə publisistikani birləşdirib gözəl bir ahəng yaradır. Bu axarla mövzunu sona qədər oxucuya izah edir. Publisistik yazıların da mövzuları rəngarəng olur. Amma nə qədər rəngarənglik olsa da, ümumi ahənglik, harmoniya itmir. Onun publisistik yazılarının da gözəlliyi elə bundadır. Əbülfət müəllimin yazılarının dili də oxucu üçün çox doğmadır. Elə oxucunu məqaləyə cəlb edən də, sevdiren də yəqin ki, budur. Sadə, səmimi, qeyri adilikdən uzaq

olan adilik. Daha oxucuya nə lazımdır. Təbiidir ki, belə məqaləni hamı həvəslə oxuyur.

Altmış yaş arxada qoymuş Əbülfət müəllimin yaradıcılığından söz açarkən fikrimizi əsaslandırmaq üçün bir çox şeirlərini nümunə gətirmək olar. Amma onun Vətən mövzusunda yazdığı şeir mənim daha çox diqqətimi cəlb etdi. Bu günə qədər bu mövzuda çox şairlər şeir yazıb, poetik misraları ilə vətənə olan sevgi və istəklərini ifadə ediblər. Düşünürəm ki, Əbülfətin də bu şeiri orijinallığı ilə seçilir. O, bu misraları ilə köhnə mövzuda təzə söz deməyi bacarıb.

**... Bu torpağa oğul olmaq nəsimim,
Bu nəsimlik ucalıqdı, qürurdu!
Mən özümü dərk edəndən, duyandan,
Vətən eşqim nəzim tək vururdu.**

Bir dəfə "Ədalət" in səhifəsində Əbülfətin həmkarlarından birinin yubileyinə həsr etdiyi məqaləsini oxudum. Yazı həcmcə kiçik olsa da, çox maraqlı idi. Onun bir cümləsi mənə çox xoş gəldi. Həmkarı haqqında yazmışdı ki, həmin söz adamı sözün bu tərəfindən baxanda o tərəfini görür.

Sözün düzü, bu ifadə mənim üçün yenilik idi. Təbiidir ki, belə gözəl sözləri, belə gözəl ifadələri yazmaq, ancaq istedadlı adamlara nəsim olur. İndi mən də həmin sözü elə onun özü haqqında yazaraq demək istəyirəm ki, Əbülfət də sözün bu tərəfindən baxanda o tərəfini görür.

Elə buna görədir ki, biz onun yaradıcılığını belə dərin maraqla oxuyuruq.

Deyərlər, altmış yaş insan ömrünün ən müdrik çağıdır. Bu çağda düşüncələr daha saf, daha ibrətamiz olur. Deməli, biz hələ indən sonra Əbülfət müəllimin müdrikliyə bürünmüş daha gözəl əsərlərini oxuyacağıq. O, yeni-yeni şeirləri və kitabları ilə biz dostlarını hələ çox sevindirəcək. Qoy onun ömrü söz qədər uzun və işıqlı olsun. Bu məqamda yadıma məşhur mahnıdakı məşhur misra düşdü: "Əllini aşırıdın yüzə nə qaldı?" Mənə elə gəlir ki, altmışı aşandan sonra isə yüzə lap az qalır...

**"525-ci qəzet",
8 fevral 2019**

